

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru condamnarea
totalitarismului comunist și pentru cultivarea memoriei naționale
antitotalitare**

Analizând propunerea legislativă pentru condamnarea totalitarismului comunist și pentru cultivarea memoriei naționale antitotalitare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B113 din 24.03.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect adoptarea unor măsuri pentru condamnarea totalitarismului comunist și pentru cultivarea memoriei naționale antitotalitare.

Prin proiect, se propune ca Academia Română, cel mai înalt for științific, să elaboreze un Raport pentru condamnarea totalitarismului comunist și pentru memoria națională antitotalitare, precum și înființarea Muzeului național al totalitarismului comunist și construirea Monumentului național al victimelor totalitarismului comunist.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu art.111 alin.(1) teza a doua din

Constituție și cele ale art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

3. Semnalăm că la Consiliul Legislativ s-au transmis spre avizare mai multe propuneri care aveau ca obiect de reglementare și măsurile preconizate prin prezentul proiect.

Avem în vedere, propunea privind înființarea Muzeului Istoriei Totalitarismului pentru care s-a emis Avizul nr.299/24.03.2014 și propunerea legislativă pentru memoria și condamnarea totalitarismului comunist, pentru care s-a emis Avizul nr.1162/13.10.2014.

De asemenea, la scurt timp după transmiterea prezentei propuneri, Secretarul General al Senatului, cu adresa nr.B84 din 18.03.2015, a transmis și propunerea legislativă privind înființarea Muzeului Ororilor Comunismului în România, ca muzeu de importanță națională, în vederea conștientizării publice a istoriei comunismului în România – pentru care s-a emis Avizul nr.349/2015.

Pentru sistematizarea legislației și promovarea unor soluții unitare, este recomandată analizarea concomitentă a acestor propuneri și adoptarea unui singur act normativ.

4. Semnalăm că, din punct de vedere al redactării, proiectul nu este în concordanță cu exigențele stilului normativ, cuprinzând norme cu caracter declarativ și uneori prea tehnice cu privire la numărul de pagini și la textele ce trebuie inscripționate pe prima pagină a Raportului care va fi elaborat. De aceea, se impune revederea proiectului sub acest aspect.

5. Semnalăm că unele soluții legislative propuse trebuie revăzute. Astfel, sugerăm a se analiza dacă sintagma „pentru **cultivarea memoriei** naționale antitotalitare” din **titlul** legii, alături de instituirea la **art.3 lit. f)** a obligației de includere în manualele de istorie a interpretării date unor fapte istorice de către autorii Raportului, nu sunt susceptibile de a fi percepute că ar aduce atingere libertății de gândire consacrată de art.29 alin.(1) din Constituție, libertate de a cărei respectare depinde libera dezvoltare a personalității umane. De altfel, art.3 lit.f) nu se corelează nici cu dispozițiile **art.69 din Legea educației naționale nr. 1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, cadrele didactice selectează manualele, în baza libertății inițiativei profesionale, din lista manualelor școlare **alternative**, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării Științifice, elaborate în baza programelor școlare aprobate de acest minister.

6. Precizăm că din cuprinsul proiectului nu este clar prin care dintre actele pe care le poate adopta Parlamentul, potrivit art.67 din Constituție, se dorește a fi adoptat Raportul. Se impune, de aceea, completarea corespunzătoare a proiectului.

7. Menționăm că, în prezent, înființarea și acreditarea muzeelor publice este reglementată de Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr.311/2003, republicată.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.13 alin.(1), din acest act normativ, în funcție de forma de proprietate, de constituire și de modul de organizare a patrimoniului muzeal, muzeele și colecțiile publice se pot afla în proprietate publică sau privată.

Conform alin.(2) al aceluiași articol, **muzeele și colecțiile publice aflate în proprietate publică se înființează și se organizează în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, a altor autorități publice ori instituții și funcționează potrivit regulamentelor proprii de organizare și funcționare aprobate de autoritățile sau instituțiile tutelare.**

Totodată, precizăm că art.14 clasifică muzeele și colecțiile publice în funcție de aria de acoperire teritorială, de mărimea și de importanța patrimoniului, , astfel:

- a) muzee și colecțiile publice de importanță națională;
- b) muzee și colecțiile publice de importanță regională;
- c) muzee și colecțiile publice de importanță județeană;
- d) muzee și colecțiile publice de importanță locală.

Potrivit art.17 alin.(2) din același act normativ, **pentru înființarea muzeelor publice este necesar avizul prealabil al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.**

De asemenea, art.18 alin.(1) prevede că funcționarea muzeelor publice, indiferent de forma de constituire, proprietate și administrare a patrimoniului, este condiționată de acreditarea acestora, iar în conformitate cu alin.(4) al aceluiași articol, acreditarea se aprobă, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, prin ordin al ministrului culturii.

Față de cele de mai sus, soluția legislativă preconizată trebuie să fie corelată cu dispozițiile Legii muzeelor și a colecțiilor publice nr.311/2003, republicată, care este legea cadru în materie.

În acest context, precizăm că proiectul nu menționează categoria din care face parte noul muzeu propus a se înființa.

De asemenea, proiectul nu precizează natura proprietății și nici deținătorul imobilului în care noul muzeu va funcționa.

8. În subsidiar, din punct de vedere redacțional, se rețin următoarele observații:

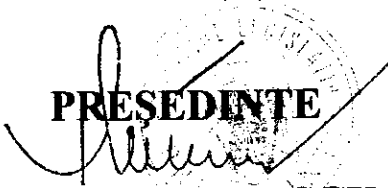
a) La **art.2 alin.(2)**, pentru o exprimare adecvată, sugerăm înlocuirea sintagmei „Înalți invitați” prin cuvântul „invitații”.

b) La **art.3**, semnalăm că norma de la **lit.d)** nu este precisă, atunci când se referă la „cele mai importante biblioteci ...”, întrucât din redactare nu rezultă cine anume apreciază importanța bibliotecilor.

c) La **art.4 alin.(1)**, textele celor două enumerări trebuie să debuteze pe rânduri separate, urmând a fi eliminată și paranteza din partea stângă a literelor cu ajutorul cărora sunt identificate.

Reiterăm aceste observații pentru toate situațiile similare din proiect.

d) La **art.5 alin.(1)**, semnalăm că despre un nou monument nu se poate afirma că se înființează, ci eventual, se poate face referire la aprobarea construcției acestuia.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 393/28.04.2015.